

P. Maklári Éva

Illyés Gyula szülőházának romjai előtt

ott a házakon túl
a zöldellő lankák között
a talpam alatt csikorgó kavicsok
fölött ahol sötétedő felhők
fonták körbe az emlékoszlopot

s az odavésett arc mereven
kemény tekintettel nézett szemembe
összegyűjtve múltat jelent és jövőt
ott a végtelen magány tengerében
állva vállalva önnön sorsát
odacövekelve mozgásra képtelenül

ott értettem meg mit jelentett
számára ez a nyomorúságos pusztá
a megtartó szülőháza

Az erdélyi huszárok emlékműve a budai várban

Vágtatna, de mozdulatlanságra
kárhoztatta a sors,
kőbe faragott törzse ellenáll,
fölötte lebeg száz halál.
Nincs megérkezése
és nincs visszafordulás.
Testében vértelen csatazaj és
fegyverek ropogása.

Terhének súlyát két lába hordja,
orra mára levegőt metszi,
feje konokul oldalra billen,
szügye alatt szánkózik a tél, virul a
nyár,
sörénye felhőt kavar,
patái alatt tombol a kemény talaj.

Várja a csodát.

Végtelen síkok hívják,
távoli puszták rács nélküli,
ostort, zablát nem ismerő világa,
korlátot nem tűrő szabad száguldás.

Évszázadok emlékét őrzi,
Hunor és Magor izzadságszagát,
a csodaszarvas léptei nyomát,
nyílvesszők suhanását,
nemezcsizmák oldalába vágó sürgetését,
szálló ének, szálló madár bűvöletét.
Sejtjeiben ágyuk dörrenése,
kardlapok csörgése,
csonttörő rohanás,
diadalmenetek büszke léptei,
szekérhúzásos napi robot.

Szól hozzánk a szél hangján.
Értitek néma nyerítését?:

Ne adjatok rám kötőféket! Veletek
jöttem, veletek élek.
Én itt maradok!

Életrajz

Zs. G.-nek

Amennyiben apám szót fogad anyámnak, és nyomorúságunkat cipelve felülünk arra a teherautóra,
 úgy most Sydneyben ihatnám a tejeskávét,
 vagy egy ablakból bámulnék a kölni dómra,
 és nem olvasnám Illyést és Nagy Lászlót,
 akik még láttak fecskét is, nem csak ágyúcsövet,
 és tudták, milyen színű a búzavirág,
 és Örkény sem mosolyogna rám a képen,
 pedig koponyája mögött téglafal a szibériai táj,
 és nem tudnám, hogy mit jelent, ha egy költőnek valami „*nagyon fáj*”,
 és azt sem tudnám, hogy e langyos délutánon bandukolok-e vagy andalgok,
 s nem látnám, hogy az este a Balaton fölött a legszebb, mikor a nap belelógatja lábát a vízbe, s a parton hangosan koccannak a borospoharak,
 és minden nevetés, minden szó lelkünk hálójában még fennakad.

Új világ született

(Egy kiállítás a „nagy háborúról”
 a budapesti Várkert Bazárban)

Láttam a gonoszt.
 Rémllett, hogy a halálba induló
 vonat lépcsőjén vigyorgo,
 és papírra rajzolja a tájat
 a vértócsás ereknek,
 a mocsárba gázoló lábnak.

Láttam a gonoszt,
 ahogy lánggá gyúrta a szétlőtt
 arcokat, mellet, koponyát, ahogy
 a szuronyroham fergetegében
 szatyorba szedte a hadizsákmányt.

Éreztem a szagát,
 az aknavető füstjéből áradt
 a terem zajába temetkezve, ahogy a
 sárba kapaszkodó kezek közül
 kikotorva az élet illatát
 kormos, sötét bőrre kente.

Hallottam a hangját,
 a suhanást, a csattanást, a röhögését,
 mikor az égbe robbant a repeszgránát,
 mikor a szétszakadt gerincnek, vállnak
 fájdalmát nyögték a kiüresedett ágyak.

Éreztem a könnyeket.
 Arcomon folytak az anyák szeméből.
 Lányok zokogása rázta a testem.

Te kétségbeesett jövő! Nyújtsd kezéd a múltnak!
 Egy értő párbeszéd elengedhetetlen.